

Mikhail Gerasimov

V reakci na válku na Ukrajině

Úvod

Podle skutečné situaci s válkou mezi Ukrajinou a Ruskem, chtěl bych uvést svůj názor na tyto otázky: izolovat Rusko jako celek? Podporovat protiválečné ostrůvky v Rusku? Co má větší potenciál zastavit válku? Kde je hranice? Níže já zkusím probrat tyto otázky jednou za druhou a zdůvodnit svůj názor.

O sobě můžu říct, že jsem z Ruska, z Uralu a mám rád svůj kraj, ale kvůli uzurpování vlády fašistickou stranou "Jednotné Rusko" a neschopnými osobami máme zničené vzdělávání a, jako důsledek, zničené sféry vědy a průmyslu. Do Evropy jsem odjel zejména proto, že v Rusku kvalifikované osoby mající bakalářský/magisterský diplom nemají skoro žádné možnosti na zaměstnání a práce. V případě, že taková práce bude, pro mladé lidi hned po vysoké škole, plat bude tolik nízký, že tento celý studium nebude dávat smysl. Jediná možnost vydělávat dost peněz v Rusku teď je být součástí vládnoucí strany (souč. "Jednotné Rusko") a dostávají tyto peníze zkorumpovanou formou od „voličů“. To se mi dělat nechce.

Ale tady nás zajímá zejména etická otázka z hlediska Evropské Unii: co s tím máme dělat? Izolovat Rusko? Je to opravdu morální dilema: na jedné straně, je to nejvýhodnější strategie pro zničení ekonomiky agresivního státu a taky, podle názorů evropských politiků, může způsobit protiválečné akci od lidí v Rusku. Ale na druhé straně, toto se bude určitě týkat lidí, kteří už jsou proti válce a dokonce kteří kvůli tomu vystěhovali z Ruska (jako autor tohoto eseje), a bude to stejné jako bojovat proti sobě.

Situaci může vyjasnit to, že jít proti své vládě lidem to nepomůže. Dokonce pokud to chtějí. Rusové naprosto nevěří takovým věcím jako demokracie a změna vlády. Proč? Protože to nikdy nefungovalo. A kvůli tomu lidi mají větší zájem o vlastní bezpečnosti a spokojenosti v jakkoli špatných podmínkách. Lidi nevěří, že opravdu můžou něco ovlivnit a dokonce změnit.

Proto, podle mého názoru, nejlepší strategie je překračovat ignorovat ruské firmy a zejména státní úřady a institucí, ale nikoli osobní lidi. Lidi, kteří mají zájem o

práci někde mimo státních ruských institucí a firem, mají tuto podporu dostat. Podle mého názoru to může mnohokrát zrychlit potenciál zastavení války. Ale z toho vyplývá ještě taková teze, že jaké jsou šance, že Rusové, kteří dostávají podporu od Evropy teď, nevyužijí to proti Evropě?

To dává smysl. Ale abychom mohli přesně rozumět tomu, proč se to nemůže stát, musíme rozumět tomu,

Jak funguje propaganda v Rusku.

Hlavní zdroje propagandy jsou televize a státní instituce. Televizní propaganda míří zejména na důchodce a lidi z vesnic a malých měst, kteří nemají možnost cestovat, dívat se na jiné země a národy a proto nemají možnost myslet kriticky. Takové lidi věří všemu, co vidí v televizi. Jak to funguje? Ať vzpomeneme hlavní metody mediální manipulace. Mezi nimi patří:

- 1) ředění informací: v Rusku lidé naprostá neví co se děje na Ukrajině. Většina informací v médiích se tomu vyhýbá, nebo jenom chválí ruské vojáky.
- 2) zdůrazňování nepodstatných problémů: moc se to podobá ředění, ale navíc, v ruských médiích můžeme nalézt takzvaný "newspeak": když nějaké opravdové problémy se mění na méně nápadná: "*speciální vojenská operace*" místo "*válka*", "*mít negativní růst*" místo "*klesat*", "*provést nouzové přistání*" místo "*zřítnout*" atd.
- 3) vytvoření umělého problému: v ruských médiích se často narazíme na to, že "*všechno jsou machinace Ameriky a Západu*" nebo dlouhé historiky o tom, jak někdo "ze Západu" zkousel krást nějakou "moderní technologie ruských vědců". Tyto články jsou dost abstraktní a určitě nemají žádnou podporu fakty.
- 4) využívání citů, zejména strachu: to je oblíbená metoda ruských médií: lidé, kteří se pravidelně dívají na televizi, mají strach ze všeho a můžou najít problém ve skoro všem. Hlavním cílem tady je, aby člověk si myslel, že všude kolem něho je špatně a nebezpečně. Jako příklady jsou časté zprávy o Hurikánech, povodních a nepokojích v jakýkoli částech světa.
- 5) útok na elity: v Rusku můžeme často slyšet nějaké špatné zprávy o evropských politicích, každý člověk pravidelně dívající na televizi, ví jména všech hlavních skutečných politiků v USA a seznam jejich "hříchů". Ale určitě o ruských politicích zejména ze strany "Jednotné Rusko" nikdo nic neřekne.

Kromě toho, v Rusku všechny médií, kteří nejsou pod přímou kontrolou státu, jsou ilegální a blokují na Internetu. Ve horším případě, takové organizací jsou uznány jako "teroristické". Jako příklad je organizace "Nadační fond proti korupci" který

byl vedoucí politikem Alexeím Navalným. Tato organizace teď je "teroristická" a Návaly sám je ve vězení.

V prostředí, kde vyhledávání jiných názorů v médiích je obtížné a občas nebezpečné, publikace takových zpráv může být "vstupenkou do vězení" (mám dva kamarády v Petrohradu, kteří byli zatčeni na začátku tohoto jara kvůli podezření v "Účasti v extremistické organizaci a zveřejňování zpráv urážejících skutečnou vládu"), v takovém prostředí je těžko mít adekvátní názor na zkušenou situaci. Navíc máme obyčejný trend důchodců věřit všemu, co se říká v televizi. Odtud máme "*ukrajinské nacionalisti*", "*Protiruské spiknutí Západu*" atd.

Ale kromě těch lidí ještě existují jiné, kteří nesouhlasí s tím, jak se to děje a opravdu chtějí něco zlepšit. Ale uvnitř Ruska se to zlepšit nedá: na každém rohu se setkáváme s korupcí, pokrytectvím a jistou absencí přání něčemu způsobovat. Většina lidí se báje, že se jim něco stane, pokud budou pomáhat tím, kteří dělají něco v rozporu s vládou. Představte si na místě nich. Představte si, že za každou publikaci třeba na Facebook nebo v Twitter, která se nelíbí vládě, můžete se dostat do vězení nebo žijete ve svém domově každý den ve strachu, že za vámi přijdou lidi z vojenského úřadu a vás vezmou. To jsou podmínky, podle kterých jsem odcházel do Česka v září roku 2021. V Rusku jsou lidi, kteří doufají, že můžou něco změnit a se těší na podporu ze zemí Evropské Unie. Ale ty naděje postupně zmizí ve skutečných časech.

Izolovat Rusko jako celek?

Politici v Evropské Unii nemusí izolovat Rusko jako celek, protože jsou stále lidi, kteří doufají něco změnit. Ale jsou jich opravdu menšina: většinou to jsou studenti jako já, nebo vyučující na univerzitách a školách. Většina lidí bohužel věří propagandě v médiích.

Co se týče omezení spolupráci s ruskými úřady, tak já si zopakuju, že bude to dobré, ale po další době, třeba několika měsíců. Jako příklad můžu říct, můj otec pracuje v Rusku jako inženýr bankovního UNIX-serveru a říká, že podle jejich bankovního interního výzkumu skutečná ekonomická situace v Rusku zanechává hodně být požadovaná: situace byla kritická dokonce před válkou, a teď Rusko nemá nic a bude to postupně zhoršovat. Vláda se snaží vytvořit viditelnost toho, že všechno je pod kontrolou i import zboží a výrobků z ciziny je zbytečný. Ale

opravdu to je tak, že svého tam není nic: bankovní systémy využívají software jako databázi **Oracle**, jako operační systémy jsou **MS Windows** a **Ubuntu Linux**. Jako elektronický tok dokumentů využívají **Directum**. Ale ohledně sankcí, to bude zablokované a není možné dál využívat. A své analogy tomuto softwaru Rusko naprosto nemá.

To určitě problémem je a vláda se snaží to vyřešit tak, že vyhledává vývojáři, kteří jsou schopni, podle názorů ruských politiků, za krátkou dobu vytvořit nějaký software a dokonce třeba vlastní hardware, mikroprocesory, včetně ruské analogy pro **Intel** a **AMD**. Určitě to není možné. Proč? Protože výroba takových technologií je komplikovaný proces a potřebuje hodně vědeckých zdrojů a výzkumu, kterých v Rusku naprosta není. A proto tyto všechny "*naší technologie*" jsou, mírně řečeno, velmi daleko od funkčního stavu. Úroveň vyučování nové inženýři taky v tomto oboru není vysoký, ve skutečnosti ruské školitele na státních vysokých školách jsou příliš stáří a nejsou schopni pronásledovat progresu. Relativně řečeno, jediné, čemu mohou naučit, je mikroprocesor Intel 8086.

Kvůli tomu všemu, nejlepší strategie pro konfrontaci ruské vládě je ignorování možnosti spolupráce a ještě možnost nějaké kontroly lidí kvůli členství ve straně "Jednotné Rusko". To se může znít zvláště, ale v podstatě kdokoliv v Rusku, kdo je proti válce a proti korupci, a může mít nějaký vliv na adekvátní rozvoj země v budoucnosti, nebude součástí této strany: je to jako axiom.

Taky chtěl bych uvést, že omezení počtu cizích zboží a služeb jako metoda dopadu na lidi, aby měnili svou vládu v Rusku fungovat nebude vůbec. Tady důležité je rozumět, že v Rusku vláda a národ "vrch" a "spodek" jsou dvěma úplně rozdílnými institucí, kteří se snaží nezálehet jedná na druhé. To je kvůli tomu, že každý minulý pokus změny vlády se skončil špatně. A kromě toho, "Jednotné Rusko", vláda v Kremlu a V.Putin osobně mají odborný mechanismus sebeobraně.

Zprvé, vláda má skvělý systém manipulace přes média. To už jsem popsal výše. Kromě toho, díky tomu, že každý člověk se bojí přijít o svou práci, vláda má více-méně dobře nastavený systém kontroly splnění všech svých požadavků lidmi.

Lidi budou sami si kontrolovat a nebudou dávat dopustit žádnou činnost, která podkopává autoritu strany. Například, učitel na střední škole trestá své žáky za rčení nebo činnost proti autority skutečné vlády, ale od vlády za to nedostane nic:

bude stále mít svůj nízký plat. V jiném případě, pokud by takovou politickou aktivitu svých žáků podporoval a pomáhal dětem poznat co je správné, a co určitě správné není, tak je možné, že změna vlády by v Rusku byla a mechanismus by fungoval stejně jako v zemích Evropské Unie. Ale proč to učitel nedělá a dělá naopak? Má to dvě podmínky: on se obává přijít o svou práci a druhá je vliv propagandy v médiích.

A nakonec, hrubým nástrojem sebeobrany vlády je "osobní policie Putina" - Ruská Garda. Je to poměrně velký segment ministerstva vnitra a jeho jediná činnost je chránění vlády od národu. To může znít zvláště, ale když jdeš na nějaký protest v Rusku a vidíš lidi ozbrojené jako terminátoři proti svým občanům, tak je to jisté, že protesty a jiné formy sociální aktivity se nedají nic ovlivnit.

Ale otázka je, ohledně všeho uvedeného výše,

Jak můžeme podporovat protiválečné ostrůvky v Rusku?

Zejména musím říct, že podle státní propagandy, všechno, co má nějakou spolupráci s cizími institucemi se počítá jako "*Zahraniční agentura*" a nepřítel státu. Propaganda se říká, že "*cizí státy, zejména USA a Evropská Unie se snaží Rusko zničit a proto každá forma podpory "zvnějšku" je nepřátelská*". Je to určitý nesmysl, protože podle té logiky, všechny bankovní služby jako SWIFT jsou nepřátelské. Ale lidi tomu věří.

Jak můžeme v tom případě postupovat a nevzbuzovat podezření? Zejména já si myslím, že je to vlastní volba každého člověka - čemu věřit. Ale lidi musí mít různé informační zdroje k dispozici, nejen ty státní, aby mohli vybírat. Druhým krokem je, že pokud vláda je neschopná splňovat své primární funkce jako podpora lidí, medicína, oprava budov a dálnic, lidi musí vytvořit vlastní úřad na splnění těchto funkcí. A tento úřad může dostávat podporu zvnějšku. Ale vytvoření takovéto organizace je určitě těžká otázka a má pod sebou spoustu komplikací jako vedení účetnictví a komunikace se státními úřady, který se budou snažit to co nejvíc zkomplikovat. Taky neexistuje žádná záruka toho, že taková organizace nebude podporovat válku. A přesně proto, zejména se musí objevit nezávislá média pro většinu lidí Internet, který takovou médií je, je velmi omezený a většina lidí nemá k němu přístup. Hlavní média stále jsou noviny a televize.

Taky vypadá to dost logické, že jako typ podpory by asi mohlo být šíření softwaru pro osobní firmy, kteří nejsou pod kontrolou státu a kteří nepodporují válku. Samozřejmě, teď odmítnutí podpory války v Rusku může způsobit trestní oznámení, ale takovýto nezávislé na státu organizací stále mají možnost odmítnutí práci s vojenskými úřady nebo jinou činnosti, která má jako důsledek podporu války na Ukrajině. A majitelé takového softwaru můžou mít přísnou kontrolu činnosti firem - uživatelů jejich produktů. Tím pádem, nezávislé organizaci v Rusku budou mít zájem o spolupráci s cizími firmy (protože vlastní analogy cizího softwaru naprosta nemají, jak už jsem uvedl výše) a budou mít zájem o zastavení podpory války na Ukrajině, aby ne porušit licenční podmínky a nepřijít o software. Jiným způsobem podpory takových protivalečných ostrůvků v Rusku je možnost odjezdu občan Ruska do zemí Evropské Unii s cílem studia nebo kvalifikované práci. Podmínkou pro jejich vstup do území evropských státu může být kontrola jejich nepřítomnosti v organizacích oficiálně podporujících skutečnou politiku Ruské Federaci, jako členství ve straně "Jednotné Rusko" nebo "**Liberálně-demokratická strana Ruska**" (je to známá náhražka opozici v Rusku, ve skutečnosti to je taky součástí vlády). Nebo pokud takovýto občan Ruska byl jako dobrovolce v armádě.

Ještě je velmi důležité popsat proč skutečná činnost Západních zemí ohledně Ruska nemůže přinést nic dobrého: většina lidí v Rusku, používající informační technologií, včetně platební karty **VISA** a **MasterCard** jsou proti válce a proti skutečné ruské vládě. Oni čtou většinou západní noviny a webové stránky a jejich děti studují v zahraničí. Teď, když Západ začal ignorovat Rusko jako celek, zejména tato skupina pro-západních Rusů trpí. Ostatní lidi, kteří podporují válku a V.Putina většinou tyto technologií, kteří jsou pod sankcí vůbec nevyužívají: mají platební karty "**Mír**" (ruský analog pro **VISA**) a internet nepotřebují na nic, než surfovat sociální sítě VK a číst emaily. To je zdůvodněné propagandou, která se říká, že musíme nahrazovat importní věci a internetu nevěřit. Proto lidi, kteří propagandě věří, nikdy nevyužívají to, co je teď pod sankcí a vůbec to necítí ale lidi, kteří jsou "*jednou nohou v Evropě*" a vždy byly proti válce, teď vůči tomu trpí a cítí se zrazení - zrazení svým státem (ale to se očekávali) a zrazení Evropskou Unii, kterou chtěli požádat o pomoc. Proto skutečná politika Evropské Unii není efektivní. Je to takový "friendly fire".

Co má největší potenciál zastavit válku?

Podle své zkušenosti života v Rusku a pozorování chování skutečné vlády, jediné

co může zastavit válku a agrese Ruská na Západ je změna vlády zejména mladými politiky, kteří rozumějí modernímu světu a neděli ho na Rusko a Západ, namísto toho se snaží spolupracovat.

Ale pokud předpokládáme, že skutečná vláda se nezmění v krátké době, jak se ta válka může zastavit?

Každá ze dvou stran chce mít výhodnou pozici aby mohla začít jednání s pozici silnější strany: teď ruská vláda se rozumí, že každopádně, pokud výhra nebo prohrává Ukrajině, bude muset opravovat zničená města a infrastrukturu. Peníze na to budou chtít dostat z ruských regionů, a už to prohlašovali, například Jižní Ural, region, kde se narodil autor tohoto eseje, je zodpovědný za opravu části Luganské oblasti na Ukrajině. "*Je zodpovědný*" v tomto kontextu znamená, že lidi musí platit peníze "*ze své kapsy*" na opravu cizího regionu, který byl zničen jako výsledek politických her. To se určitě nikomu nelíbí, a ruská vláda tomu rozumí. Kromě toho, taky rozumí tomu, že bude muset vrátit Krym a ostatní oblasti zpátky Ukrajině.

Naopak, Ukrajinská vláda se chce dostat tyto oblasti sebe a ještě se přidat do Evropské Unii (co, podle mého názoru, poslední vůbec nevyhovuje, protože Ukrajina je chudá země a bude chtít investici na rozvoj, kromě financování na opravu důsledků války).

Podle mě, etické korektní bude vyhledat nějaký kompromis vyhovující obou stran, možná, že zůstavit sporné oblasti za Ukrajinou, ale umožnit jejich autonomii, a přidat Ukrajinu do Evropské Unii, ale ne do NATO. To se určitě nebude líbit politikům, ale má potenciál zastavit válku.

Ale taky existuje etické nekorektní možnost která ze strategického hlediska může přinést víc výhod pro všech ale v krátké době bude těžko pro Rusové, proto se mi moc nelíbí. Historie zná několika takových případů, když situace byla tolik splatná, že skutečná vláda ztrácela podporu lidí. To bylo v Rusku v roce 1912, známe jako Rusko-Japonská válka, kterou Rusové prohráli a císař Nikola II přišel o podporu národa. To bylo kvůli příspěvkům, které Ruska Říše musela platit Japonsku nehledě na hroznou ekonomickou krizi na začátku XX. století a velkým územím ústupky ve Východu. Takové události vyvolaly změny ve veřejné náladě a vedly ke změnám v politickém systému společnosti. Ale nejsme v XX. Století a musíme se

počítat s etikou. Kvůli tomu, podpora protiválečné nálady v Rusku je nutná, podle mého názoru.

Kde je hranice toho, co je nutné udělat pro konfrontaci fašismu a co je v rozporu s morálkou?

Podle mého názoru, v rozporu s morálkou tady bude určitě diskriminace Rusů podle národnosti "*Jsi Rus, proto jsi agresor a podporuješ válku*"

Opravdu mnoho lidí v Rusku chtějí něco zlepšit ale jsou zklamáni v tom, že žádná možnost udělat to teď neexistuje. Takové lidi doufají dostat podporu z evropských zemí, protože už nevědí jak to dokázat konfrontovat samostatně. Evropa musí především vymyslet nějakou možnost co nejrychleji zastavit "speciální vojenské operaci" a ještě zkusit kontaktovat s politiky z Ruska, kteří taky to chtějí.

Ignorování a blokování interakce s ruskou vládou je klíčovým bodem: skutečná vláda se zbláznila, nebo je korumpovaná, nebo se bojí konfrontovat nadřízeným politikům v mechanismu Ruské Federaci. Ale ti politikové z jiných nezávislých stran, kteří nemají klíčové pozici, jsou připraveni na spolupráce. To jsou strany "**Komunistická strana Ruské Federaci**" - většina nezávislých politiků jdou tam, protože je to 2. velká strana v Rusku hned po "Jednotném Rusku" a ještě "**Nové Lidi**" - relativně nová strana. Spolupráce se všemi politiky a firmy různých zemí, kteří jsou proti válce a tvorba řešení nejrychlejšího zastavení války a další blokování ruské vlády jako V.Putinu a strany "Jednotné Rusko" je nejdůležitější. Kromě toho, jedna třetina Rusů jsou etnické Ukrajinci a mají tam své rodiče nebo příbuzné. Taková situace, kterou vidíme teď je velice nepříjemná pro většinu lidí v Rusku a je umožněna pouze dezinformací a skrýváním faktů.

Závěr

Na závěr důležité bude říct, že jako Rus, mám radost z toho, že teď Evropa ví o tom, co se děje v Rusku a na Ukrajině a přemýšlí nad tím, jak je to možné změnit. Vzájemná pomoc vždy byla a bude klíčovým bodem pro úspěšné přežití a rozvoj lidské společnosti a musíme se s tím počítat. Stydím se za ty Rusové, kteří podporují válku a vůbec zapomněli historie XX. století. Já se cítím, že je to úplná neúcta k našim pradědům, kteří bojovali proti nacismu a fašismu, aby se to nikdy nestalo znovu. Ale nemám rád taky jiné, kteří teď říkají "stydím se, že jsem Rus". Určitě je to naše chyba, že jsme dovolili takovým lidem jako V.Putin nebo D.Medvedev dosáhnout moci ve vládě, ale je to taky naše role, naše povinnost, jako nové generace, abychom všechno opravili, a doufám, že v té době Západ

bude schopný nám pomoci. Ale teď důležité je vidět, kde jsou lidi podporující válku a blokovat jejich činnost a vidět kde jsou ty protiválečné ostrůvky a dávat podporu.